

שמות פרק י"ט

(ה) וְעַתָּה אִם שְׁמוּעַ תִּשְׁמָעוּ בְּקוֹלִי וְשִׁמְרֶתֶם אֶת בְּרִיתִי וְהֵייתֶם לִי סֻגְלָה מִכָּל הָעַמִּים כִּי לִי כָּל הָאָרֶץ: (ו) וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְלַכֶּת כְּהַנִּים וְגוֹי קָדוֹשׁ אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבֹּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

רש"י
(ה) ועתה – אם אתה תקבלו עליכם יערב לכם מכאן ואילך, שכל התחלות קשות: ושמרתם את צריתו – שאכרות עמכם על שמירת התורה: סגולה – אוצר חביב, כמו (קהלת ב ח) וסגלת מלכים, כלי יקר ואבנים טובות שהמלכים גונזים אותם. כך אתם תהיו לי סגולה משאר אומות,

ולא תאמרו אתם לבדכם שלי ואין לי אחרים עמכם, ומה יש לי עוד שתהא חבתכם נכרת: כי לי כל הארץ – והם בעיני ולפני לכלום:

(ו) ולאתם תהיו לי ממלכת כהנים – שרים כמה דאת אמר (שמואל ב' ח יח) ובני דוד כהנים היו: אלה הדברים – לא פחות ולא יותר:

אונקלוס

(ה) וכען אם קבלא תקבלון למימרי ותטרון ית קימי ותהון קדמי חביבין מכל עממיא ארי די לי כל ארעא: (ו) ואתון תהון קדמי מלכין כהנין ועם קדיש אלין פתגמיא דתמליל עם בני ישראל:

רמב"ן

(ה) וטעם ושמתם את בריתי – הברית אשר כרתי את אבותיכם להיות להם לאלהים ולזרעם אחריהם (בראשית יז ז). ור"א אמר הברית שיכרות משה עם ישראל אחר מתן תורה, כמו שאמר (להלן כד ח) הנה דם הברית אשר כרת ה' עמכם על כל הדברים האלה. ועל דרך האמת, שתשמרו את בריתי לדבקה בי (להלן כג כב), כי אם שמוע תשמע בקולי ועשית כל אשר אדבר: והייתם לי סגולה מכל העמים – שתהיו בידי סגולה, כדבר נחמד לא ימסרנו המלך ביד אחר, כמו וסגולת מלכים והמדינות (קהלת ב ח):

יט כ). וכך אמר ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי (ויקרא כ כז). או יהיה "סגולה" דבקות, כי לי הארץ הנקראת כל, כמו שפירשתי בפסוק וה' ברך את אברהם בכל (בראשית כד א). והמשכיל יבין. וכן ואתם תהיו לי (פסוק ו), שתהיו אתם לי ביחוד, ולא כשאר העמים. וכך אמרו במכילתא (שם) ואתם תהיו לי, כביכול איני מעמיד ואיני משליט עליכם אלא אני, וכן הוא אומר הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל (תהלים קכא ד):

(ו) ממלכת כהנים – ותהיו ממלכת משרתי: וגוי קדוש – לדבקה באל הקדוש, כמו שאמר קדושים תהיו כי קדוש אני ה' (ויקרא יט ב). והנה הבטיחם בעולם הזה ובעולם הבא:

ואמר כי לי כל הארץ – כטעם אשר חלק ה' אותם לכל העמים, ואתכם לקח ה' (דברים ד

פרי צדיק לחג השבועות

ואחר כך כתיב והייתם לי סגולה מכל העמים כי לי כל הארץ. ופירש רש"י ולא תאמרו אתם לבדכם שלי וכו' כי לי כל הארץ והם בעיני ולפני לכלום. וקשה מה רבותא שהרי האומות מיאנו מלקבל התורה (כמו שאמרו ע"ז ב:): וישראל קבלו התורה ומה רבותא שיהיו סגולה מכל העמים אם ישמעו. אך אומרים בשם היהודי הקדוש זצ"ל שפירש לשון סגולה שהוא כמו סגולה בלא שום טעם. והיינו אחר שיקבלו התורה או והייתם לי כמו סגולה אף אם חס ושלוש יקלקלו ויגלו לבין האומות גם כן תהיו לי בלא שום טעם וכמו שנאמר הלא אח עשו ליעקב, והיינו אף שיעקב יעשה חס ושלוש כמעשה עשו או אם עשו ידמה במעשיו לפנים כיעקב מכל מקום ואוהב את יעקב כדבר סגולה וזה יהיה אף בגלות וזה פירוש מכל העמים אף שתהיו בתוך העמים וטעם הגליות הוא כי לי כל הארץ על דרך שנאמר ואתה מחיה את כולם ובכל אומה יש איזה חיות ודברי תורה. ועל ידי הגליות יוציאו הניצוצות קדושים והחיות מהם. ועל דרך מ"ש במה שאמרו (פסחים פ"ז): כדי שיתוספו עליהם גרים שהמכוון גם כן הניצוצות קדושים מהם. ואחר כך כתיב ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וקשה דהוה ליה למיכתב יחד והייתם לי סגולה וממלכת כהנים ולפי האמור ניהא דמה שאמר והייתם לי סגולה קאי על העתיד כשהיו בתוך הגלות מכל העמים כנ"ל. ואמר ואתם דור המדבר שמדבר אליהם תהיו לי

ממלכת כהנים כמו כהנים כיון שהם היו באמת פנוים כל ימיהם רק לתורה והאכילין המן והשקה אותן מי באר והתורה מתישבת בלבם (כמו שאיתא תנחומא ר"פ בשלח) ולא נתנה תורה אלא לאוכלי מן (כמוש"ש כ') ושניים להם אוכלי תרומה ולכן הם ממלכת כהנים. וגוי קדוש כמו שאמר קרה כי כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה'. וכיון שנכתב זאת בתורה מסתמא האמת כן דלא היה כותבה התורה דברי בדאי שאמר קרה אף שבאמת אמר (כמו שהוכחנו במקום אחר) ובדור זה פעל באמת דיבור אנכי ולא יהיה לך אף שחזר יצר הרע אחר כך למקומו:

**Rabbi Brovender's Weekly Parsha Shiur in Jerusalem is sponsored by
Dr. Bernard & Robin Cohen, Milwaukee**

Visit www.atid.org/shiur for audio recordings, Podcasts,
or to sign-up to receive sources in advance.

Visit www.WebYeshiva.org to sign up for Rabbi Brovender's
fully interactive, online Yeshiva